

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
बी. ए. – (विशारद) सामाजिकशास्त्रे
परीक्षा : एप्रिल/ मे – २०२५
द्वितीय वर्ष
सत्र – ४
विषय:- बँकिंग (भाग-२) (EC-401)

दिनांक : ३०/०४/२०२५

गुण : १००

वेळ : दु. २.०० ते दु. ५.००

सूचना : सर्व प्रश्न सोडवा.

प्रश्न १. दीर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा (कोणतेही दोन)

(४०)

१. मनी मार्केट आणि कॅपिटल मार्केट यांची व्याख्या करा आणि त्यातील फरक स्पष्ट करा.
२. भारतातील कॅपिटल मार्केटचे नियमन करण्यासाठी सेबीची भूमिका स्पष्ट करा.
३. मध्यवर्ती बँकद्वारे वापरण्यात येणाऱ्या पत नियंत्रण साधनांबद्दल चर्चा करा.
४. अ-बँकिंग (NBFT) वित्तीय संस्था म्हणजे काय? त्या बँकांपेक्षा कशा वेगळ्या आहेत?

प्रश्न २. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन)

(३०)

१. व्यावसायिक बँका म्हणजे काय? त्यांची कार्ये स्पष्ट करा.
२. बचत, आवर्ती आणि मुदत ठेवींवरील व्याज कसे गणले जाते ते स्पष्ट करा.
३. मालमत्ता मूल्यमापन म्हणजे काय? बँकिंगमध्ये ते कर्जाच्या सुरक्षिततेसाठी कसे वापरले जाते?
४. मनी मार्केटमध्ये वापरली जाणारी विविध साधने स्पष्ट करा.
५. मध्यवर्ती बँक म्हणजे काय? अर्थव्यवस्थेतील तिची कार्ये स्पष्ट करा.

प्रश्न ३. टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

(३०)

१. खजिना बिल (Treasury Bills)
२. प्राथमिक सार्वजनिक ऑफर (IPO) आणि पुढील सार्वजनिक ऑफर (FPO)
३. भारतातील RBI ची भूमिका
४. थकबाकी मालमत्ता (NPA)

Translation in English
Sub: Banking (Part-II) (EC-401)

Instructions: Attempt all questions.

Q.1. Answer in detail (Any Two) (40)

1. Define the money market and capital market. Explain their differences.
2. Explain the role of SEBI in regulating the capital market in India.
3. Discuss the instruments of credit control used by the central bank.
4. What are non-banking financial institutions? How do they differ from banks?

Q.2. Answer in brief (Any Three) (30)

1. Define commercial banks and explain their functions.
2. Explain how interest is computed on savings, recurring, and time deposits.
3. What is asset valuation? How is it used in banking for loan security?
4. Describe the different instruments used in the money market.
5. What is a central bank? Explain its functions in an economy.

Q.3. Write short notes. (Any Two) (30)

1. Treasury bills
 2. IPO and FPO
 3. Role of RBI in India
 4. NPA (Non-Performing Assets)
-